

Concert Ein deutsches Requiem - Joh. Brahms

Uitvoerenden

Gaasperdams Gemengd Koor
Frank Hameleers *dirigent*

Karin van Arkel *sopraan*
Ronald Dijkstra *bariton*

Rolf Wolfensberger & Matthias Havinga *piano à quatre mains*

Programma

Ein deutsches Requiem **Joh. Brahms**

Nun komm' der Heiden Heiland' (naar BWV 659) **F. Busoni**
Ich ruf' zu dir, Herr Jesu Christ' (naar BWV 639) **F. Busoni**

Toelichting - Ontstaan van Ein deutsches Requiem

Brahms, kerkelijk opgevoed, baseerde zich bij het componeren van Ein deutsches Requiem natuurlijk op de bijbel. Maar hij gebruikte niet de daartoe geëigende Latijnse teksten. Hij koos zelf teksten in de Duitse bijbelvertaling. Hij schreef dit requiem als een religieus werk voor de concertzaal, niet als een liturgische dienst voor de overledene zoals die gewoonlijk in de kerk wordt gezongen. Het is geen gebed voor het zielenheil van de doden, dit requiem is bedoeld voor de nabestaanden. Hij wilde hiermee allen, die een geliefde missen en bezorgd zijn over hun eigen sterfelijkheid, troost en bemoediging bieden. Al in 1856, geschokt door de dood van zijn mentor Robert Schumann, begon Brahms te werken aan zijn Requiem. Na het overlijden van zijn moeder, in 1865, kwam het componeren pas goed op gang. De première, in 1868 in Bremen, maakte hem beroemd in de Europese muziekwereld. Het werk bestond toen nog uit zes delen. Deel vijf, met de prachtige sopraansolo, en de koorpartij waarin hij refereert aan de troostende moeder, voegde hij pas later toe. Brahms droeg het requiem op aan zijn moeder en aan Robert Schumann.

Op verzoek van zijn uitgever maakte Brahms een versie, waarin hij de zeer omvangrijke orkestpartij verving door een piano à quatre mains. Deze versie werd voor het eerst in 1871 in Londen uitgevoerd. En deze zogenaamde Londense versie zult u vanmiddag horen.

Uitvoeringspraktijk Het was voor Brahms heel gebruikelijk één of meerdere keren tussen de delen andere muziek te laten horen. Ook wij voeren de zeven delen van het requiem niet achter elkaar uit. Zowel na het vijfde als na het zesde deel hoort u een bewerking voor piano door Ferruccio Busoni (1866-1924) van een orgelkoraal van J.S. Bach (1685-1750). Busoni was in zijn tijd een beroemd pianist en componist en is tegenwoordig vooral bekend vanwege zijn Bachtranscripties.